

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków, 09 kwietnia 2026

GK-04.1431.143.2026

Pan
Artur Łoboda
Polskie Niezależne Media
e-mail: PNM@zaprasza.eu

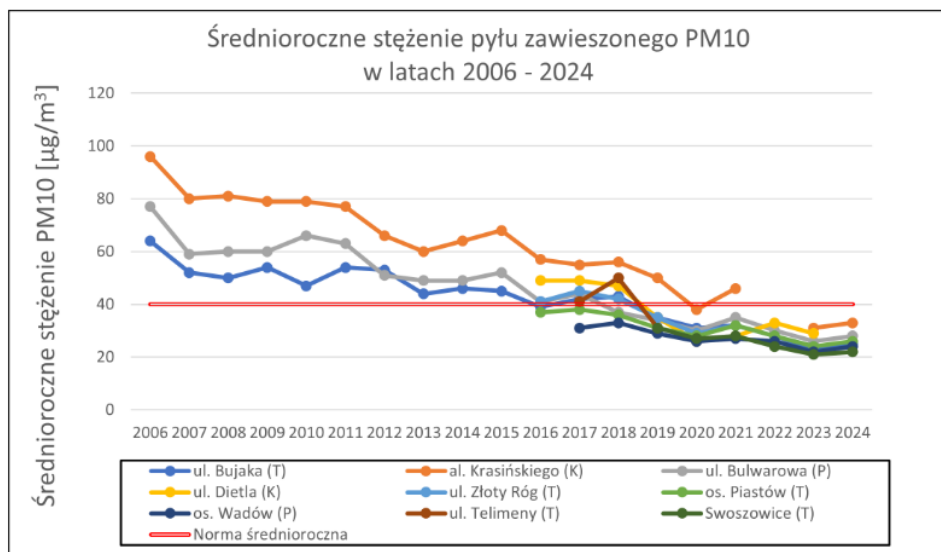
Dotyczy wniosku o udostępnienie informacji publicznej o dane przedstawione w uzasadnieniu do Uchwały w sprawie ustanowienia Strefy Czystego Transportu w Krakowie
Data pisma 25.03.2026 r.
Data wpływu 25.03.2026 r.

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na złożony wniosek w trybie dostępu do informacji publicznej, dotyczący danych przedstawionych w uzasadnieniu do Uchwały o ustanowieniu Strefy Czystego Transportu w Krakowie, uprzejmie informuję.

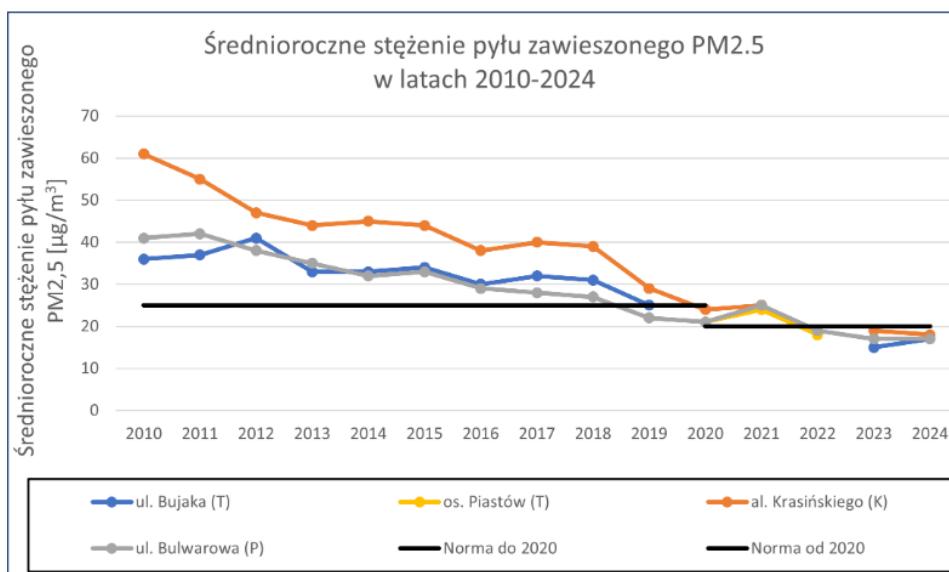
Ad 1.

Jak wskazują poniższe dane, stężenia zanieczyszczeń mierzone na stacjach monitoringowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej: GIOŚ) ulegają sukcesywnemu obniżeniu osiągając w ostatnich latach, w zakresie stężeń średniorocznych dla pyłu zawieszonego PM10, wartości zgodne z normą, tj. poniżej 40 µg/m³.

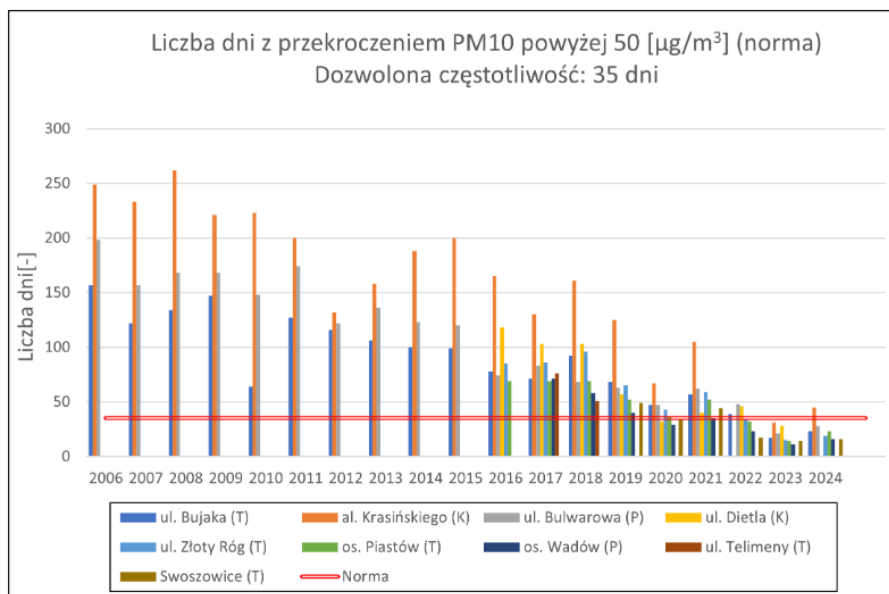
Rysunek 1. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 na podstawie raportów pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” GIOŚ.

Zmiany stężeń średniorocznych pyłów o średnicy 2,5 µm również mają tendencję spadkową.

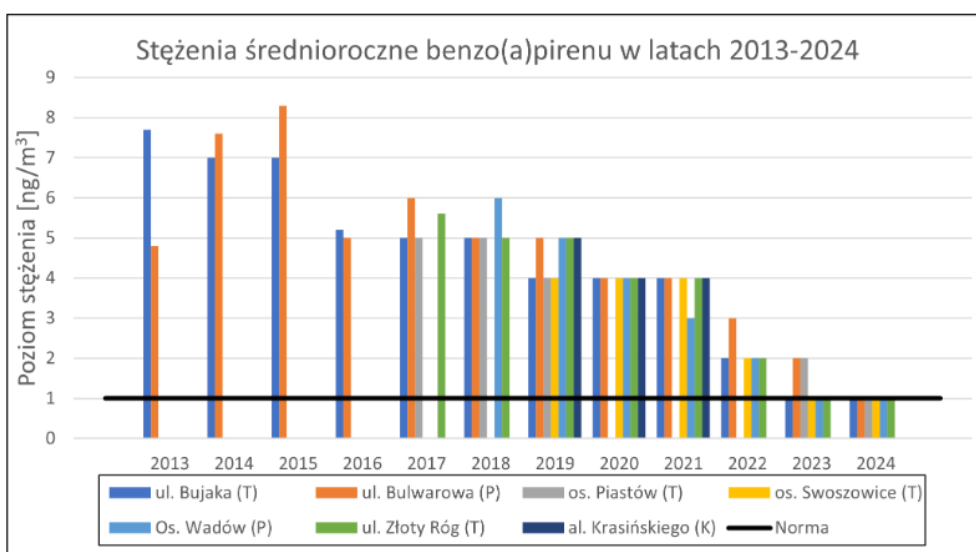
Rysunek 2. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 na podstawie raportów pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” GIOŚ.

Na przestrzeni ostatnich lat obniżeniu ulega także liczba dni z przekroczeniami stężeń średniodobowych pyłu PM10 (dopuszczalna liczba dni przekroczeń to 35 dni w roku). Przykładowo na stacji ul. J. Bujaka liczba takich dni w latach 2016-2024 kształtowała się w następujący sposób: 78, 71, 97, 68, 47, 57, 39, 17, 23 dni.

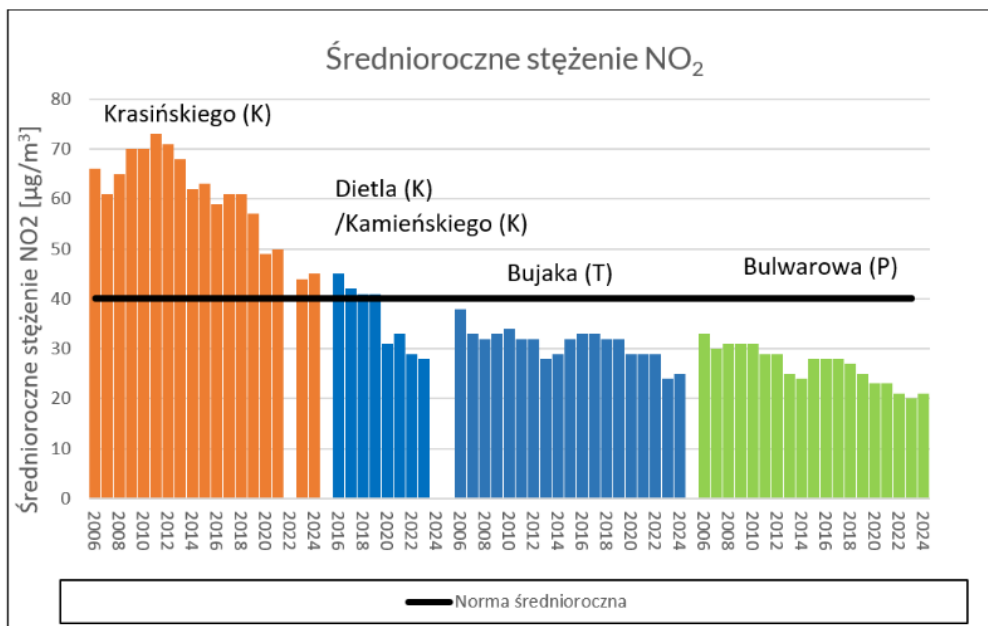
Rysunek 3. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 na podstawie raportów pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” GIOŚ.

W 2024 roku po raz pierwszy odnotowano osiągnięcie normy na wszystkich sześciu stacjach dla benzo(a)pirenu.

Rysunek 4. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 na podstawie raportów pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” GIOŚ.

Przekroczenia normy średniorocznej dwutlenku azotu w roku 2024 wystąpiły tylko na stacji komunikacyjnej zlokalizowanej na Alei Krasińskiego.

Rysunek 5. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 na podstawie raportów pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” GIOŚ.

Powyższe informacje pochodzą z Biuletynu Informacji Publicznej: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085 i zostały opracowane w oparciu o publicznie dostępne raporty pn. „Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim” sporządzane co roku przez GIOŚ dostępne pod adresem: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/69114>.

Ad 2.

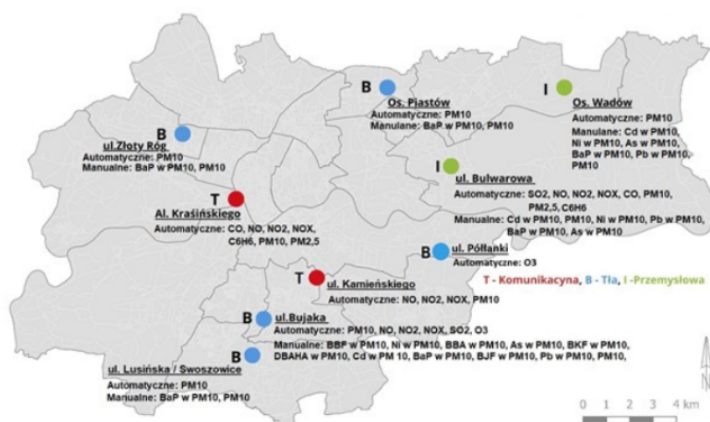
Gmina Miejska Kraków w zakresie ochrony powietrza korzysta z dokumentów publicznych jako źródeł danych, przygotowujących na podstawie wykładni prawnej zgodnie z kompetencjami poszczególnych organów. Na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (dalej: PMŚ). Organem kompetentnym w zakresie oceny jakości powietrza jest GIOŚ.

Prowadzenie państwowego monitoringu należy do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska, a nie Prezydenta Miasta i realizowane jest wg ściśle określonych zasad.

W związku z powyższym, podstawę wykorzystywanych danych stanowią publicznie dostępne opracowania GIOŚ na „Portalach Jakość Powietrza” zamieszczonego na stronie: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>. Informacje o aktualnym stanie jakości powietrza, prezentowane są na mapie bieżących danych pomiarowych.

Obecnie w Krakowie funkcjonuje 9 referencyjnych stacji monitoringu jakości powietrza. Prezydent Miasta Krakowa chcąc zapewnić mieszkańcom dostęp do dokładniejszych informacji, wzmocnił sieć monitoringu i zakupił 5 spośród ww. stacji ze środków budżetu miasta. Według obowiązujących przepisów prawa, ilość zlokalizowanych na terenie Krakowa stacji

monitoringowych jest wystarczająca do oceny stanu jakości powietrza w mieście (dla takiego miasta jak Kraków wymagana przepisami ilość stacji wynosi trzy).

Lokalizacja stacji monitoringu jakości powietrza w Krakowie nie jest przypadkowa, jest zależna od charakteru danej stacji. Rozróżniamy następujące rodzaje stacji:

- stacje tła miejskiego
- stacje przemysłowe
- stacje komunikacyjne

Rysunek 6. Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231085.

Niezależnie od powyższego, informacje dot. monitoringu jakości powietrza w Krakowie dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=231112.

Ad 3.

W zakresie sposobu oceny jakości powietrza realizowanego zgodnie z kompetencjami w ramach PMŚ należy zwrócić się do:

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
ul. Chmielna 132/134, 00-805 Warszawa
e-mail: gios@gios.gov.pl
AE:PL-67072-24050-IURUS-21

Ad 4.

W przypadku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunikacyjnych, kluczową rolę odgrywa nie tlenek azotu, a dwutlenek azotu (NO₂), dla którego normy poziomu dopuszczalnego wynoszą w Polsce odpowiednio: 200 µg/m³ (uśrednione dla 1 godziny) oraz 40 µg/m³ (uśrednione dla 1 roku kalendarzowego – tzw. stężenie średnioroczne).

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, dostępnym pod adresem: <https://powietrze.malopolska.pl/program-ochrony-powietrza/>, który jest programem naprawczym stanowiącym akt prawa miejscowego, powołanym uchwałą nr LXXV/1102/23 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, dwutlenek azotu jest silnie toksycznym gazem o ostrym zapachu, powodującym problemy z oddychaniem oraz przewlekłe choroby płuc.

Cyt. str. 39 załącznika nr 2 ww. Programu (streszczenia):

„Dwutlenek azotu. Nieorganiczny związek z grupy tlenków azotu, o wzorze chemicznym NO₂, w którym azot występuje na IV stopniu utlenienia. W temperaturze pokojowej jest to brunatny, silnie toksyczny gaz o ostrym zapachu przypominającym zapach gazowego chloru. Nawet krótkotrwały kontakt z substancją powoduje podrażnienie układu oddechowego, podrażnienie oczu oraz kaszel. Gaz ten występuje również w zanieczyszczonym przez transport i przemysł powietrzu i odpowiada za charakterystyczną barwę smogu. U osób, które są narażone na oddziaływania dwutlenku azotu, mogą wystąpić problemy z oddychaniem i przewlekłe choroby płuc.”

Dokument, który był bezpośrednią podstawą wprowadzenia Strefy Czystego Transportu w Krakowie to „Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024” otrzymany przez Prezydenta Miasta Krakowa pismem znak DMS-MJP.500.1.2.2025 z dnia 28 kwietnia 2025 r. z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (w załączeniu).

Dodatkowo, w załączeniu przesyłam także artykuł na temat badań dotyczących szkodliwości dwutlenku azotu.

Ad 5.

Jakość powietrza monitorowana jest przez GIOŚ w ramach PMŚ. Dane dostępne są na stronie internetowej: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>.

Jednocześnie w sprawach dotyczących stacji pomiarowej przy Al. Krasieńskiego właściwym podmiotem do udzielania informacji jest GIOŚ.

Analiza jakości powietrza nie kończy się tylko na monitoringu zanieczyszczeń. Od wielu lat tworzony jest dokument prawa miejscowego – *Program Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego*, który jest jednocześnie programem naprawczym w zakresie ochrony powietrza, a którego sporządzanie wynika bezpośrednio z ustawy Prawo ochrony środowiska (Poś).

Program, oprócz wyznaczenia kierunków i zakresu niezbędnych działań, określa przyczyny przekroczeń stężeń w powietrzu, planowane do osiągnięcia efekty ekologiczne, podmioty, do których skierowane są obowiązki ustalone w programie, a także harmonogramy finansowe. Prezydent Miasta Krakowa koordynuje realizację zadań wskazanych w Programie wykonywanych przez podległe podmioty i z ich realizacji przekazuje sprawozdania do Marszałka Województwa Małopolskiego.

Aby wskazać przyczyny przekroczeń stężeń zanieczyszczeń, w programie ujęto zaawansowane narzędzia modelowania matematycznego (model CALPUFF), w którym na podstawie stężeń z monitoringu jakości powietrza oraz innych parametrów m.in. związanych z warunkami meteorologicznymi, ukształtowaniem terenu, a przede wszystkim w oparciu o wielkość emisji z różnych źródeł (wprowadzania zanieczyszczeń przed stosowaniem działań naprawczych oraz po ich zastosowaniu), stworzono prognozowany rozkład stężeń (jako scenariusz realizacyjny) zanieczyszczeń dla województwa małopolskiego. Szczegółowe informacje w zakresie opracowania danych dotyczących udziału poszczególnych źródeł emisji w stężeniach, można uzyskać w:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków
e-mail: urząd@umwm.malopolska.pl
AE:PL-57745-81816-GUCTD-28

Prezydent Miasta Krakowa nie jest właściwy w sprawie.

Ad 6.

W zakresie opracowań anglojęzycznych należy wskazać, że Gmina Miejska Kraków korzysta przede wszystkim z danych i analiz przygotowywanych w ramach krajowego systemu monitoringu środowiska oraz dokumentów prawa miejscowego, sporządzanych przez właściwe organy administracji publicznej.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zagadnienia dotyczące wpływu zanieczyszczeń powietrza, w tym dwutlenku azotu, na zdrowie człowieka są szeroko opisane w literaturze międzynarodowej oraz opracowaniach instytucji takich jak Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) czy Europejska Agencja Środowiska (EEA), które publikują raporty i analizy w języku angielskim.

Ze względu na obszerność materiału, w tym liczbę odwołań do źródeł internetowych, rysunków oraz załączników, niniejsze pismo zostanie udostępnione w formie elektronicznej.

Z wyrazami szacunku

z up. Prezydenta Miasta
Maria Wojtacha
Dyrektor Departamentu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Identyfikator pisma w systemie teleinformatycznym:
4037880.10806890.12011824

Załączniki:

- Raport wojewódzki za rok 2024
- Skutki zdrowotne NO₂
- Pismo przekazujące raport Roczna ocena jakości powietrza GIOS 2024 r.

Otrzymują:

1. Adresat + załączniki
2. Aa + załączniki

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Drogi Kliencie, zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) informujemy, że administratorem, czyli podmiotem decydującym o tym, jak będą wykorzystywane Twoje dane osobowe, jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków.

Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną, adres e-mail: wniosek@um.krakow.pl.

Twoje dane osobowe będą przetwarzane przez nas w celu realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Informujemy, że:

1. Masz prawo do żądania od administratora dostępu do Twoich danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
2. Twoje dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia Twojej sprawy, a następnie będą przechowywane u nas przez 5 lat, po czym zostaną poddane ekspertyzie i w jej wyniku mogą ulec zniszczeniu albo zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
3. Masz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
4. Podanie danych osobowych ma charakter dobrowolny. Konsekwencją niepodania danych może być brak możliwości realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej.
5. Podstawę prawną przetwarzania Twoich danych stanowi ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych: adres pocztowy jw., adres e-mail: iod@um.krakow.pl.